

FIGYELŐ.

Elhúnytak.

BALLAGI ALADÁR dr., a M. Tud. Akad. r. tagja, nyug. egyet. ny. r. tanár, szül. Keekeméten 1853 okt. 24-én, megh. Budapesten 1928 jún. 21-én. — 1879-ben h., 1883-ban rk. és 1889-ben r. tanára lett a budapesti egyetemen az újkor történetének. 1924-ben nyugdíjazták. Irodalomtörténeti és nyelvtudományi érdekű munkái: *A m. kir. testőrség története.* Pest, 1872. — *A magyar nyomdászat történeti fejlődése 1472—1877.* Bp., 1878. — *Régi magyar nyelvünk és a nyelvtörténeti szótár.* I. (egyetlen) köt. U. o. 1903. — *Buda és Pest a világirodalomban.* I. köt. U. o., 1925. — 1891/92-ben szerkesztette az Irodalomtörténeti Közleményeket.

BARTÓKY JÓZSEF v. b. t. t., ny. államtitkár, a Kisfaludy- és Petőfi-Társ. r. tagja, szül. Békéscsabán 1865-ben, megh. Budapesten 1928. júl. 4. én. A jogot Nagyváradon és Budapesten elvégezvén, 1890—1897-ig Békés vármegye, 1897—1918 májusáig a földművelésügyi minisztérium szolgálatában állott. Mint nyugdíjas, szépirodalommal kezdett foglalkozni s novellái, tárcái sűrűn jelentek meg főleg a B. Hirlapban és a Napkeletben. Szépirodalmi munkái: *Magyar fabulák.* Bp., 1921. — *Őszi esték.* U. o., 1922. — *Télben.* U. o., 1923. — *Finom fickók.* Képeskönyv. U. o., 1923. — *Mécsvilág.* U. o. 1924. — *Szívárvány.* U. o., 1924. — *Piros rózsák.* U. o., 1925. — *Forgács.* U. o., 1926. — *Jelenések.* U. o., 1926. — *Semper idem.* U. o., 1926. — *Egyedül.* U. o., 1927.

FARKASHAZY ZSIGMOND dr., ügyvéd, volt országgyűlési képviselő, szül. Marosújváron (Alsó Fehér vm.) 1874 aug. 23-án, megh. 1928 jún. 15-én. — 1905—10. az élesdi kerületet képviselte a parlamentben függetlenségi és 48-as programmal. 1895—97. az Erdélyi Híradó szerkesztője, 1897-től a M. Hirlap belmunkatársa volt. Politikai és szépirodalmi cikkeket különböző hetilapokba is írt.

HARSANYI ISTVÁN ref. teológiai tanár, szül. Abaújszántón 1873 febr. 1-én, megh. Sárospatakon 1928 máj. 10-én. — Mint az ottani főiskola könyvtárának vezetője, számos irodalomtörténeti adalékot közölt a szaklapokban és a Sárospataki Ref. Lapokban, melynek főmunkatársa volt. — Főbb irodalomtörténeti munkái: *Kiszei Péter élete és munkái.* Spatak, 1910. — *A kuruc balladák hitelessége.* U. o., 1914 (Gulyás Józseffel és Simonfi I.-val). — *A pataki névtelen neve.* U. o., 1916 — *A sárospataki Rákóczi-könyvtár és katalógusa.* Bp., 1917. — *Gyöngyösi István és László sárospataki diáksága.* Sárospatak, 1921. — *Miskolczi Csulyák István élete és munkái.* Debrecen,

1926. — Kiadta Bessenyei György: Az emberek próbáját és Kazinczy levelezésének pótkötetét, valamint Gulyás Józseffel Csokonai V. Mihály összes műveit.

KASSAI VIDOR, ny. színművész, szül. Gyálán (Torontál vm.) 1840 febr. 16-án, megh. Vácott 1928 júl. 30-án. — A budai Népszínház, a kolozsvári Nemzeti Színház, majd a budapesti Népszínház tagja volt. Komikus-szerepeket játszott. Férje volt Jászai Marinak. Több cikke s két névtelenül megjelent munkája van. Utóbbiak: *A bankban*. Bp. 1889. — *Hullámok*. U. o., 1890.

KÉKESY LASZLÓ ny. városi főpénztáros, megh. Székesfehérvárt 1928 augusztusában, 54 éves korában. Vadászati szakcikkeket és szépirodalmi dolgozatokat írt fővárosi lapokba.

KOPP LAJOS dr., phil., c. tanker. főigazgató, reálisk. ny. főigazgató, szül. Pesten 1860 dec. 14-én, megh. Budapesten 1928 szept. 10-én. — Az irodalomtörténetet is érdeklő dolgozata: *Régi magyar arithmetikák*. Bp., 1893. Klny. a bpesti VIII. ker. főreálisk. értesítőjéből.

KÖVÉR ILMA író, szül. Pesten 1862-ben, megh. Budapesten 1928 ápr. 26-án. K. Lajos író és Komlóssy Ida színművésznő leánya. Fiatal korában ő is kísérletezett a színi pályával. Ifj. elbeszélései, regényei és tárcái 1890 óta a Képes Családi Lapok, Vas. Ujság, M. Szalon, Divat Szalon, Föv. Lapok, M. Génusz, Ország-Világ, P. Napló, P. Hírlap, Az En Ujságom stb. hasábjain jelentek meg. Kötetei: *Damáz Margit*. Regény. Bp., 1892. (Jókai Mór előszavával.) — *Vadrózsa kisasszony*. U. o., 1894. (Ugyanannak bevezetésével.) — *Két világ között*. Regény. U. o., 1897. — *Báránylehők*. Elbeszélések. U. o., 1899. — *Margit férje*. Regény és egyéb elbeszélések. U. o. 1902., 2 köt. — *Zrinyi Ilona*. U. o., 1905. — *Révész Magda*. U. o., 1903. — *Teremtő útja*. U. o., 1908 és többkötetnyi ifj. elbeszélés. A *Damáz Margit* c. regényt Oscar v. Krücken: *Eine Kunstlerehe* c. németre is lefordította.

MISKEY-JUGOVICH BELA hírlapíró, megh. 1928 ápr. 8-án, 73 éves korában. A Békési Hírlap szerkesztője volt.

POLLAK LIPÓT dr., hírlapíró, megh. Budapesten 1928 máj. 18-án, 73 éves korában. A P. Lloyd törvényszéki tudósítója volt.

RÉVÉSZ SANDOR hírlapíró, megh. Győrött ápr. 12-én, 63 éves korában. Felelős szerkesztője volt a Győri Hírlapnak.

RÓNA BELA hírlapíró, szül. Acsán (Fejér vm.) 1871 nov. 13-án, megh. Budapesten 1928 aug. Irodalomtörténeti cikkei, kritikái és szépirodalmi fordításai 1890 óta különböző fővárosi napilapokban és folyóiratban. 1892-ben a M. Génusz szerkesztője, később az Egyvetértés, Szabad Szó és a régi Nemzeti Ujság b. munkatársa volt. Munkái: *Tavaszi*. Költemények. Bp., 1892. — *Déliabok*. Versek. U. o., 1893. — *Petőfi és Juliskája*. U. o., 1894. — *Masa és egyéb költemények*. U. o., 1896. — *Szudahüpflek*. U. o. 1896. — *Költői műfajok és prózai műfajok*. U. o., 1896. — *Pipacsok*. Költemények. U. o., 1898. — *Ehség*. Regényford. Írta: Knaut Hamsun. U. o., 1900. — *A nyomorban*. Regényford. Kielland után. U. o., 1902. — *Küzdelem a létért*. Regényford. Sienkiewicz Henrik után. U. o., 1903. — *Nyomorból a halálba*. Ford. Sienkiewicz után. U. o., *Százszorszép könyve*. Gyermekversek. U. o., 1905.

— *Másodrirágzás*. Páros jelenet. U. o., 1905. — *Tarasconi Tartarin*. Ifjúsági regény. Daudet Alphonse nyomán. U. o., 1905.

SANTHA KAROLY ny. ev. lelkész, szül. Kecskeméten 1840 okt. 22-én, megh. Budapesten 1928 szept. 6-án. — 1876-tól nyugalombavonulásáig Sárszentlőrinc papja volt. Első költeménye 1861-ben jelent meg a Hölgyfutárban. Szépirodalmi munkái, a Koszorúban megjelent apró füzeteken kívül: *Egyházi költemények*. Kecskemét, 1869. — *Jó gyermekek verseskönyve*. Bp., 1888. — *Költemények*. U. o., 1898. — *Szent hangok*. U. o., 1899.

SAS EDE hírlapíró, a Petőfi-Társ. titkára, szül. Budapesten 1869 dec. 23-án, megh. u. o. 1928 jún. 27-én. — 1886 óta írogatott a Szegedi Híradóba, és Szegedi Naplóba verseket, tárcákat és műfordításokat, 1889-ben a Szegedi Naplónak, majd az Aréfnak lett a b.-munkatársa, 1891-ben a Nagyvárad s.-szerkesztője, 1893—95-ben fel. szerkesztője. Ez év őszén Budapestre költözött s a Föv. Lapok, majd a P. Napló munkatársa és s.-szerkesztője volt. 1898-ban visszatért Nagyváradra, ahol 1918-ig a Nagyvárad c. napilap fel. szerkesztője volt. Az összeomlás után Budapesten telepedett meg s 1923 óta a P. Hírlap munkatársa volt. Főbb munkái: *Alarc nélkül*. Elbeszélések. Nagyvárad, 1892. — *Házasságok*. Beszélyek. Bp., 1895. — *Klára szerdái*. Elbeszélések. U. o., 1896. — *Mesék a valóságról*. Költemények. U. o., 1900. — *Aratás*. Versek. U. o., 1902. — *Mai hősök*. Elbeszélések. U. o., 1902. — *Csiperkőzsza*. Monológ. U. o., 1903. — *En vagyok az élet*. Regény. U. o., 1903. — *Mai tündérek*. U. o., 1905. — *Szürke vértanúk*. Gyoma. 1905. — *Desdemona leánya*. Regény. Bp., 1906. — *Utolsó állomás*. Regény. U. o., 1908. — *A bölcs meg a bolond*. Elbeszélés. U. o., 1912. — *A fehér város*. Költemények. U. o., 1916. — *A nagy láz*. Regény. U. o., 1926. — Színművei közül nevezetesebbek: Mihály pápa leánya. Dráma. (Budai Színkör, 1914.) és Bolond Istók. Daljáték. (Városi Színház, 1923.) Hevesi Sándorral propagandafilmet írt Petőfi Sándorról. Szerkesztette a Petőfi Társ. ötven esztendeje (Bp., 1926.) c. beszámolót, Ifjúsági színművei közül legnépszerűbbek a Bocs Bálint álnéven írt könyvei, melyek *Szék* Zsigmond Mackó-sorozatát egészítik ki.

SEREGHY ELEMÉR dr., a Zeneművészeti Főiskola könyvtárnoka, szül. Budapesten 1880-ban, megh. u. o. 1928 ápr. 13-án. 1918-ig az Alkotmány zenekritikusa volt. 1903 óta szerkesztette a Zene c. folyóiratot és 1911 óta a Zenetudományi Könyvtárat, melyben megírta a magyar zene történetét (Bp., 1913.).

STERNBERG GÉZA hírlapíró, megh. Budapesten 1928 szept., 68 éves korában. A Neues Pester Journal munkatársa volt.

SZATHMÁRY ZOLTAN (nyírbalkányi) hírlapíró, szül. Debrecenben 1872-ben, megh. u. o. 1928 júl. 8-án. 1891 óta volt hírlapíró Debrecenben, Nagyváradon, Aradon, Kassán s végül 1903-tól ismét Debrecenben, ahol 1903-tól haláláig a Debrecen c. napilap fel. szerkesztője volt. 1903-ban elnyerte Enyingi Török Bálint c. darabjával a Csokonai Kör pályadíját. — Munkái: *Dolorosa és egyéb elbeszélések*. Debrecen, 1899. — *Börtönvilág*. Arad, 1901. — *Az aranyhajú asszony*. Kassa, 1902.

VALNICSEK BÉLA dr., apátplébános, szül. Budapesten 1871 nov. 23-án, megh. u. o. 1928 júl. 15-én. Számos népies elbeszélést és regényt írt kath. jellegű lapokba.

WEBER ARTÚR dr. sajtóreferens, szül. Késmárkon 1888 aug. 18-án, megh. Berlinben 1928 aug. 19-én. — 1911—19. a budapesti Baár-Madas ref. f. leányiskola tanára. 1923-tól a berlini magyar követség sajtóügyeinek referense volt. Magyar tárgyú irodalomtörténeti tanulmányai: *Szióligeti „Rózsá”-jának forrásai*. Bp., 1910. — *Zrinyi halála*. U. o., 1910. — *Shakespeare hatása a vígjátéklíró Vörösmartyra*. U. o., 1911. — *Don Juan en Hongrie*. U. o., 1911. — *Szenczi Molnár Albert Németországban*. U. o., 1912. — *Kazinczy Amerikai Podocza*. U. o., 1914. — Német Akos álnéven Viharvirágok címen háborús színdarabot is írt. (Bp., 1915.)

Helyreigazítás.

Az Irodalomtörténet 1928 : 188. lapján tévesen közöltetett *Desseuffy Aristidnak*, mint az ott felsorolt művek szerzőjének életrajza, Ez a hasonnevű író fia volt, aki nem írt. A helyes nekrológ megjelent az Irodalomtörténet 1923 : 66. lapján.

G. P.

Hírek.

Pálóczi Horváth Adám emléke. — Május utolsó vasárnapján szép ünnepség keretében leplezték le Pálóczi Horváth Adám költő és Obernyik Károly színműíró együttes emléktábláját a kömlödi református lelkészlakon, amelyben mindkét írónak édesatyja mint református lelkész lakott. Az ünnepséget a kaposvári Berzsényi Dániel Irodalmi Társaság rendezte.

Jánosi Gusztáv emléke. — Püsköd hétfőjén leplezték le Veszprémben J. G. címzetes püspöknek, a jeles műfordítónak emléktábláját. Az emléktábla a veszprémi vár elején lévő kanonoki ház falára került. Nagyszámú ünnepelő-közönség gyűlt össze. A Magyar Irodalomtörténeti Társaság részéről az emléktáblánál Finály Gábor emlékezett meg a kiváló íróról.

A forrásidézés kötelezettsége. — Néhány év előtt Makoldy Sándor tudományos értekezést adott ki A káromkodás elterjedése és büntetése hazánkban címmel. Később egy hetilapban cikk jelent meg a káromkodásról s ez feltűnő hasonlóságot mutatott M. S. művéhez. Mivel a hetilap szerkesztősége nem volt hajlandó kijelenteni, hogy a cikk forrása M. S. értekezése, a szerző pört indított a lap felelős szerkesztője, kiadója és a cikkíró ellen szerzői jogbitorlás címén. A szerzői jogi szakértő bizottság behatóan foglalkozott azzal, hogy mi tekinthető önálló szerzői alkotásnak és megállapította, hogy az a tudományos munka, amely egyéni kutatás eredményeként addig még ismeretlen adatokat tartalmaz, önálló műnek tekintendő s az ilyen mű feltétlenül számat tarthat a szerzői jog védelmére. Elvi kérdés, hogy a tudományos eredmények mennyiben tekinthetők közkinccnek s mikor ütközik a szerzői jogba az adatátvitel. Itt az a döntő kritérium, hogy milyen etikai célból használják fel más munkájának eredményét. Az önzetlen célú felhasználás egészen más elbírálás alá tartozik, mintha valaki üzleti célból alakult hetilap hasábjain használja fel mások munkájának eredményét a forrás megnevezése nélkül.

Ezek után a törvényszék a cikkíró t 5 napi fogházra átváltoztatható pénz-büntetésre ítélte, a hetilapot pedig elmarasztalta 200 P kártérítésben és 480 P perköltségben. Az ítélet megokolása kimondja, hogy a szerzőjogi szakértő bizottság véleménye alapján M. S. műve önálló szerzői alkotásnak tekintendő és az alperesek, még ha csak adatokat vettek is át belőle a forrás megnevezése nélkül, elkövették a jogbitorlást.

Támadás egy tudományos előadás miatt. — Pest vármegye főlevéltárnoka, Rexa Dezső az Urániában előadást tartott, amelyben ismertette a Beleznay grófi család tragédiáját: a családfőt 1818-ban fia három puskalövessel megölte. Az előadás után egy közgazdasági egyetemi hallgató, mint a Beleznay-család rokona, goromba levelet írt a főlevéltárnoknak, aki durva becsületsértés címén megtette följelentését a büntetőbírószágon. A levélíró t a bíróság megdorgálta és 400 P pénzbüntetésre ítélte, mert a bíróság ítélete szerint egy ötdízigleni leszármazottnak nincs jogában a család védelmében fellépni, mikor történeti tényekről van szó. A bíróság szerint a levél megírására nem annyira felháborodás indította a vádlottat, hanem inkább a hiúság és kérkedés.

A királyi kúria döntése Szekfü Gyula pörében. — Szekfü Gyula egyetemi tanár a Napkelet folyóiratban kritikát írt Sebestyén Gyulának Gesta Hungarorum című könyvéről s a kritika miatt Sebestyén Gyula sajtó útján elkövetett becsületsértéséért pört indított a bíráló ellen, akit a törvényszék és a királyi tábla fölmentett ugyan, de a királyi kúria, megsemmisítve ezeket az ítéleteket, Szekfü Gyulát 800 P pénzbüntetésre ítélte, mert az ítélet indokolása szerint Szekfü Gyula átlépte a jogos kritika határát, amikor a Magyar Tudományos Akadémia egyik tagjának könyvéről, mint ponyvairodalomról emlékezett meg. Ezzel a bírálattal az ítélet szerint Szekfü Gyula nemcsak a mű fölött gyakorolt kritikát, hanem Sebestyén Gyulát becsületében is megsértette.

A magyarországi filmelőadások jubileuma. — 1898 májusában nyílt meg a mai állatkert mellett Óbudavárában az első mozgóképszínház. Décsi Gyula vállalkozó nyitotta meg hét-nyolc méter hosszúságú filmekkel. Csak egy év múlva adták elő az első háromszázméteres filmet.

Budapesti újságok és folyóiratok statisztikája. — Az ország fővárosában ezidőszent 658 újság és folyóirat jelenik meg. Ebből 525 a magyar-nyelvű, 33 a németnyelvű. 1850 óta csak három időszaki lap van még életben.

Magyar tanszék a bécsi egyetemen. — Lábán Antal a bécsi Collegium Hungaricum igazgatója júniusban tartotta meg a bécsi tudományegyetemen első magántanári előadását a magyar irodalomról. Honfitársunk mindenesetre érdemesen fogja képviselni a magyar irodalomtörténet tudományát leendő hallgatósága előtt.

Herczeg Ferenc Kék rókiája Párizsban. — A német, angol, svéd, norvég, dán, olasz színi sikerek után a Kék róka diadallal vonult be a francia színpadra is. A darabnak Párizsban nagy sikere volt s a napisajtó kritikásai dícsérettel emlékeztek meg szellemességéről. Ebből az alkalomból a Magyar Színpadi Szerzők Egyesülete lelkes levélben üdvözölte a drámaíró t.

Magyar lap Cuba szigetén. — Június 30 án jelent meg a Cubai Magyar Hírlap, az ottani magyarok elevenen szerkesztett újságja. A lapot a sziget fővárosában, Habanában nyomják. Cikkei a cubai, amerikai és magyarországi magyarság dolgaival foglalkoznak. Első száma szép fordításban hozta Ady Endrének Vér és Arany című versét.

Új könyvek.

Verses kötetek.

- Fürt Gitta: Rohanás a hétköznapokból. Bp. 1928. 84 l.
 Gabányi János: Tövískoszorú. Bp. 1928. 74 l. Egyetemi Nyomda.
 Gulyás Pál: Misztikus ünnepi asztal. Bp. 1928. 136 l. Egyetemi Nyomda.
 Kelecsényi Gabriella: Összetört ország lánya. Bp. 1928. 104 l.
 P. Jánossy Béla: Ferenc a csodálatos ember. Cluj-Kolozsvár. 1927. 50 l.
 Szilágyi Géza: Szó és könny. Bp. 1927. 148 l.
 Szőkefalvy Muzsnay Kálmán: Fehér hullámok. Dicsőszentmárton, 1926. 264 l.
 Zentai Boross Ferenc: Szibériai dalok. Bp. 1928. 172 l.

Elbeszélő kötetek.

- Adám Dezső: Falu a hegyek között. Bp. 192 l. Athenaeum.
 Benedek Marcell: Délvizget avagy a magyar irodalom története. Bp. 376 l.
 Berde Mária: Télutó. Cluj-Kolozsvár. 1928. 178 l. Minerva.
 Gulácsy Irén: Átal a Tiszán. Cluj-Kolozsvár. 1928. 148 l.
 Harsányi Lajos: A szent asszony. Magyarországi szent Erzsébet életregénye. Bp. 1928. 240 l. Pallas.
 P. Jánossy Béla: A császár bűnbakjai. Cluj-Kolozsvár. 1927. 284 l.
 Kassák Lajos: Napok, a mi napjaink. Bp. 350 l. Pantheon.
 Kenedy Géza: Magyar vér Boszniában. Bp. 1928. 246 l. Stádium.
 Kincs István: A szegénység vára. Két kötet. Kőszeg. 1927. 396 l.
 Kiss Menyhért: Maroszléki atyafiak. Kolozsvár. 1928. 86 l. A Magyar Nép Könyvtára. 28. sz.
 Kiss Menyhért: Aranyos árvácska. Bp. 126 l.
 Mátrai Ferenc Béla: Nógrádi emlékek. Bp. 1928. 60 l. Lampel.
 Mohácsi Jenő: Stella. Bp. 60 l.
 Orbók Attila és Terescsényi György: A magas iskola. Bp. 1928. 330 l.
 Pálosy Éva: Szép az élet. Bp. 62 l. Százszorszép könyvek.
 Révész Béla: Mosoly. Bp. 194 l. Athenaeum.
 Szász Károly: Képek és történetek. Bp. 136 l. Franklin.
 Szederkényi Anna: Az asszony meg a fészek. Bp. 1928. 168 l. Singer és Wolfner.
 Székely Jenő: A Csehi-család. Cluj-Kolozsvár. 1928. 194 l.
 Szombathy Viktor: Cirók Pista moziszinész lesz. Berlin. 1928. 126 l. Vogenreiter.

Színmű.

- P. Jánossy Béla: Terézia nővér. Kolozsvár. 1928. 88 l.

Fordítások.

- Barna János: Spanyol lírai költészet. Makó. 1928. 24 l.
 Horatius levele a költészetéről. Ford.: Vietórisz József. Nyiregyháza. 1928. 18 l.
 Larin Kyósti: Ember és moha és egyéb elbeszélések. Ford.: Weöres Gyula és Boros Olga. Bp. 1928. 166 l. Stádium.
 Madzsar Gusztáv: Műfordítások. Makó. 1928. 72 l.
 Poe Edgar: Grotteszk és arabeszk. Ford. Babits Mihály. Bp. 292 l. Athenaeum.
 Rafael Sabatini: Borgia Caesar élete. Ford.: Kiss Dezső. Két kötet. Bp. 452 l. Genius.

Tudományos munkák.

- Balogh Tamás: A német pénzromlás oknyomozó története. Bp. 1928. 104 l.
 Barkóczy-Klopsch Béla: Der Heimzug der Armeo des Generalfeldmarschalls von Mackensen durch Ungarn, nach dem Zusammenbruch. Bp. 1928. 80 l.
 Bárány Gerő: Filozófiai mozaik. Szeged. 1927. 16 l. Széphalom-Könyvtár. 4. szám.
 Bárány Gerő: Tat tvam asi. Szeged. 1928. 12 l. Széphalom-Könyvtár. 8. sz.
 Borbély István: A duális létbölcselet és theológiája. Kolozsvár. 1928. 76 l.
 Borbély István: Ferenc József unitárius püspök emlékezete. Kolozsvár. 1928. 16 l.
 Csetényi Imre: Adalékok a magyar zsidóság reformkorszakbeli történetéhez. Bp. 1928. 40 l.
 Dengl János: Bevezetés a kereskedelem tudományába és gyakorlatába. Bp. 1928. 550 l.
 Fodor Arpád János: Ady a modern individualizmus sodrában. Bp. 1928. 84 l.
 Gál János: Irodalomtörténetírásunk a válaszüton. Bp. 1928. 10 l. Különlenyomat.
 Glatz Károly: Dürer. Bp. 1928. 42 l.
 Juhász Géza: Babits Mihály. 48 l. — Szondy György: Csathó Kálmán. 40 l. — Zsigmond Ferenc: Herczeg Ferenc. 44 l. — Juhász Géza: Móricz Zsigmond. 48 l. — Hankiss János: Tormay Cecile. 48 l. — Ruzitska Mária: Zilahy Lajos. 46 l. — Kortársaink. 1., 2., 3., 4., 5., 6. sz. Bp. 1928.
 Kelényi B. Ottó: A könyvtár és a művelődés kapcsolatai. Bp. 1928. 12 l. Különlenyomat.
 Lám Frigyes: Egy győri polgár a reformkorszakban. Győr. 1928. 148 l.
 Mitrovics Gyula: A magyar esztétikai irodalom története. Debrecen-Budapest. 1928. 456 l. Csáthy.
 Oláh Gábor: A művészi alkotás lélektana. Debrecen. 1928. 124 l. A debreceni Tisza István Tudományos Társaság I. osztályának kiadványai. IV. kötet, 2. sz.
 Pitroff Pál: Keresztény forma és stílus. Bp. 1928. 14 l. Stephaneum.
 Szász Pál: A differenciálszámítás egy általános középérték-tételéről. Bp. 1928. 12 l. Különlenyomat.
 Turóczy Trostler József: Goethes Herz ein Kieselstein. Bp. 1928. 24 l.
 Vass Béla: Le romain français des origines a nos jours étude et extraits. Paris. 1927, 192. l.

- Várdai Béla: Benedetto Croce újabb esztétikai művei. Bp. 1928. 42 l. Különlenyomat.
- Várdai Béla: Dürer Albert. Bp. 1928. 24 l. Szent István Akadémia.
- Veszprémy Dezső: Thaly Kálmán életrajza. Bp. 1928. 110 l.
- Werner Gyula emlékének ünneplése a Gárdonyi-Társaság 1927 december 4-i díszgyűlésén. Eger. 1928. 56 l.
- Zsigmond Ferenc: Herczeg Ferenc. Debrecen. 1928. 152 l. Csokonai-Könyvtár. 2. szám.

Egyéb könyvek.

- A Könyi Manó-vándordíj ünnepe 1927 november 20. Összeállította: Kondói Kiss József. Bp. 1928. 26 l.
- A magyar gyorsírók országos szövetségének évkönyve. Összeállította: Csehély Aladár. Bp. 1928. 44 l.
- Galamb Ödön: Az akarat szabadsága. Makó. 1928. 18 l. Különlenyomat.
- Hittrich Ödön: Római régiségek középiskolai tanulók használatára. Hatodik kiadás. Bp. 1928. 176 l. Kókai.
- Károlyi János: A tanulóifjúság az öntudatos, gyümölcsöző nemzeti érzés szolgálatában. Szeged. 1928. 70 l.
- Liszt Nándor: Zokon ne essék... Miskolc. 1928. 188 l.
- Nagy Iván: Almanach des étudiants Hongrois. Párizs. 1927. 96 l.

Társasági ügyek.

Jegyzőkönyv a Magyar Irodalomtörténeti Társaságnak 1928 május hó 12-én tartott felolvasó üléséről. — Elnök: Négyesy László, utóbb Viszota Gyula.

Négyesy László elnök megnyitja az ülést, kegyelotes szavakkal emlékezik meg a váratlanul elhunyt Harsányi István tagtársunkról, irodalmunk egyik legbuzgóbb kutató munkásáról. Indítványára a Társaság az özvegyhez részvétiratot küld, omlékét pedig a jegyzőkönyvben örökíti meg.

Földessy Gyula: Csokonai és a magyar költészet címmel tartott felolvasást.

Inhalt der selbständigen Artikel. (Jahrgang 1928, Heft 5—6.)

Josef Perényi: Gárdonyis Dramen. Von Géza Gárdonyi besitzen wir sieben Dramen, ausserdem zehn kleinere dramatische Werke. Seine berühmtesten Stücke sind: Der Wein. Uraufführung am 29-sten März 1901. am Budapester Nationaltheater. Dieses Stück bedeutet eine neue Phase in der Entwicklung des ungarischen Volksstückes; das alte ungarische Volksstück mit Gesang ging aus der Mode, zog das Publikum nicht mehr an, wurde ganz zur Schablone, so, dass die Zeit der Erneuerung gekommen war. Gárdonyi bewies es, dass man auch in XX-sten Jahrhundert Volksstücke schreiben kann, nur müssen die Autoren einen neuen Weg einschlagen. Das Volk muss so geschildert werden, wie es in Wirklichkeit lebt und spricht und es bedarf keines romantischen Aufputzes. Ein zweites bekanntes Stück Gárdonyis ist

das Spiel Weihnachtstraum, des gleichfalls im Nationaltheater im Jahre 1901. aufgeführt wurde. Ein stimmungsvolles dichterisches Werk, welches die primitive Gattung des Weihnachtsspiels zu künstlerischer Bedeutung erhebt. Auch haben wir von Gárdonyi mehrere Lustspiele. — Benedikt Szabolcsi: Die alten ungarischen Spielleute. Alle Daten, welche sich auf die mittelalterlichen ungarischen Spielleute beziehen, sind in diesem Artikel zusammengestellt. Alte lateinische Urkunden und andere Quellen enthalten viele Daten über alte ungarische Volksdichtung. Der Verfasser behandelt diese Daten mit eingehender Kritik und wir verdanken ihm auch manche Richtigstellung bisheriger irrtümlicher Meinungen. — Ladislaus Bárány: Der botanische Nachlass Gárdonyis. Der ausgezeichnete ungarische Romancier und Dramatiker beschäftigte sich auch eingehend mit der Botanik. Er besass auch ein eigenes Herbarium und viele Stellen seiner Werke beweisen sein Interesse für Blumen und Bäume. — Géza Kiss von Hegyalja: Unbekanntes über Kazinczy. Einige interessante Daten auf das Leben des grossen Sprachenerneuerers bezüglich. — Paul Gulyás berichtet über eine Brassóer Ausgabe eines alten ungarischen Druckwerkes. — Eugen Pintér bespricht das jüngst erschienene grosse Werk Julius Kornis': Die Ideale der ungarischen Kultur, 1777—1848. 2 Bände. — Zsolt Alszegehly: Alexander Sik. Sik gehört zu den vorzüglichsten der heute lebenden lyrischen Dichter. Ein edler Idealismus und hoher Schwung charakterisieren seine Dichtungen. Es folgen grössere und kleinere Rezensionen über Erscheinungen der ungarischen Literatur und Literaturgeschichte. Auch werden alle, in ungarischen Zeitschriften und Zeitungen erschienene, mit der Literatur in irgendeiner Beziehung stehende Artikel gewissenhaft registriert. Biographische Daten verstorbener ungarischer Schriftsteller, ferner ein Verzeichnis der neuesten Erscheinungen und Berichte über die Wirksamkeit der Literarhistorischen Gesellschaft bilden den Schluss des Heftes.

Felelős szerkesztő és felelős kiadó: Pintér Jenő. Budapest I, Attila-utca 1. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda. Budapest, 1928. (Dr. Czakó Elemér.)